

Handläggare
Lotta Persson
Telefon: 08-50825057

Till
Socialnämnden
2024-09-24

Remiss av Motion om att Stockholms stad bör inrätta en Nattborgmästare

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2024/518

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Socialförvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förvaltningens förslag på motionen om att inrätta en nattborgmästare. Förvaltningen bedömer att det i de intressen som motionen ska omhänderta i allt väsentligt är omhändertaget genom tillämpningen av alkohollagens regler samt olika typer av stöd från stadens förvaltningar. Det finns även dialogforum i form av branschråd. Vidare har invånare, genom politiken, påverkan på Stockholms nattliv då flertalet beslut som rör Stockholms nattliv gällande serveringstillstånd fattas av en folkvald församling. De intressen som motionen ska bevaka är enligt förvaltningens mening redan omhändertagna genom den nuvarande organisationen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat en motion till socialnämnden från Andréa Hedin (M) och Dennis Wedin (M) om att kommunfullmäktige ska uppdra åt kommunstyrelsen att Stockholms stad inrättar en nattborgmästare enligt motionens intentioner.

Övriga remissinstanser är stadsledningskontoret, kulturnämnden, stadsdelsnämnderna Enskede-Årsta-Vantör, Hässelby-Vällingby och Norra innerstaden, Stockholms stadshus AB, Brasserigruppen, Stockholms handelskammare, Stureplansgruppen samt Visita Stockholm.

Remissvaret ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 1 oktober 2024.

Ärendet

I motionen anges att Stockholms nattliv och livescener är en viktig del av stadens kulturella identitet. Att kunna ta del av kultur i sitt

närområde är en av fördelarna med att bo i en stad, men också en viktig faktor för att människor ska vilja resa till – och besöka Stockholm. Under förra mandatperioden togs för första gången en strategi fram för att slå fast att Stockholm ska vara en nattklubbs- och livescensvänlig stad. I strategin pekades vikten av att staden ska vara proaktiv, smidig och serviceinriktad ut i relationerna till aktörers etablering och utveckling, oavsett driftsform och bransch. Ett levande nattliv skapar också arbetstillfällen och bidrar till ökad trygghet under dygnets mörka timmar eftersom fler människor rör sig ute. Kulturen är vidare en central del av Stockholms nattliv. Konserter, teatrar och klubbscener bidrar till stadens dynamik och attraktionskraft. Idag är Stockholms nattliv centrerat till några få platser i Stockholm, medan resten av staden förblir tom och ödslig. Även om bostadsområden inte är lämpliga för nattklubbsetableringar finns det många platser i Stockholm vars attraktivitet skulle kunna öka om de kompletterades med exempelvis restauranger, teatrar och andra typer av kulturscener.

Motionärerna anser att Stockholm, likt andra städer i Europa och USA, ska inrätta en nattborgmästare som kan leda förändringsarbetet för att göra Stockholm mer attraktivt samt främja och skydda stadens nattliv. En nattborgmästare skulle kunna agera länk mellan olika aktörer och arbeta för att skapa en mer välkomnande miljö genom att minska kommunala begränsningar såsom öppettider och ljudnivåer. En nattborgmästare skulle kunna bidra till att göra Stockholm till en levande och attraktiv stad dygnet runt. Stockholms stad behöver i sina processer gå från att se problemen, till att möjliggöra och se lösningar. Att låta aktörer prova sig fram är viktigt för att skapa ett kreativt Stockholm som välkomnar stadsglädje under dygnets alla timmar.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för strategi och utveckling. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 18 september 2024 och funktionshinderrådet har haft möjlighet att behandla ärendet den 19 september 2024.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stockholms stad ska enligt budget 2024 vara en levande stad med rikt kulturliv och ett nöjesliv som vibrerar.¹ Staden har även en strategi för nattklubbar och livescener, och att utveckla kultur- och nattlivet är ett av kulturnämndens mål för 2024.² I nattklubbs- och livescen-strategin, som antogs 2021, anges bland annat att nattklubbar och livescener är en central del av staden och utgör kärnan i nattlivet och att Stockholm ska vara nattklubbs- och

¹ Budget för Stockholms stad 2024, antagen av kommunfullmäktige i november 2023, s. 2

² Ibid., s. 177

livescensvänlig stad. Med utgångspunkt i Stockholms stads näringslivspolicy ska stadens interna samverkan öka för att staden ska vara proaktiv, smidig och serviceinriktad i relationerna till aktörers etablering och utveckling, oavsett driftsform och bransch som är styrande för stadens förvaltningar.³ Det anges även i strategin att ett levande kulturliv skapar stadsdelar som människor vill bo och befinna sig i, och gör Stockholm till en intressant destination att besöka. Stockholms nattklubbar och livescener bidrar till att staden lever även på kvällar och nätter.⁴

En oundgänglig del i ett spännande nattliv är möjligheten att servera alkohol, även vid sena tider. Under vilka förutsättningar restauranger, barer, livescener och andra kulturinrättningar kan bedriva alkoholservering regleras dels i lag och författning, dels genom kommunala riktlinjer antagna av kommunfullmäktige.

Alkohollagen (2010:1622) är i grunden en social skyddslagstiftning som syftar till att minska alkoholens skadeverkningar. Detta innebär att tillgången till alkohol begränsas på olika sätt, och regleringen av försäljning och servering av alkohol är en del i detta.

Serveringstider för alkoholdrycker framgår av 8 kap. 19 § alkohollagen. Där anges att kommunen beslutar om vilka tider alkoholdrycker får serveras. Om inte kommunen beslutar annat får alkohol serveras 11.00 – 01.00. Lagstiftaren har alltså infört en begränsning i tid. Stockholms stad har i riktlinjer för serveringstillstånd (antagna av kommunfullmäktige 2024-06-17) återigen beslutat att möjligheten finns att hålla serveringsställen öppna och servera alkohol till kl. 05.00, under förutsättning att serveringsstället uppfyller alkohollagens stränga krav på bland annat lämplighet. I nuläget finns i Stockholm ett 20-tal restauranger och nattklubbar som har tillstånd att servera alkohol till kl. 05.00.

Socialförvaltningen arbetar kontinuerligt med att förbättra servicen till stadens näringsidkare och det finns alltjämt en del arbete kvar, bland annat att förenkla genom förbättrade digitala lösningar. Målsättningen är att det ska vara enkelt att ansöka om tillstånd och att processen ska vara transparent och lättbegriplig. Det behöver dock framhållas att detta förenklingsarbete innebär en avvägning mellan att underlätta för näringsidkare och samtidigt inte förenkla så mycket att staden inte förmår genomföra relevanta kontroller och därmed hindra oseriösa eller kriminella aktörer att etablera sig.

Etableringar med serveringstillstånd med sena tider ställer de ibland motstående intressen i en stad på sin spets – olika behov som boende, näringsidkare och besökare kan ha ska vägas in i stadens beslut. Staden ska enligt sina riktlinjer för serveringstillstånd

³ Stockholms stads strategi för nattklubbar och livescener (2021), s. 4

⁴ Ibid., s. 5

(antagna av kommunfullmäktige) i möjligaste mån undvika alkoholpolitiska olägenheter till följd av etableringar, såsom ljud- eller musikstörningar, oordning och onykterhet.⁵ Förvaltningen gör dock avvägningar och är mer generös i tillämpningen i områden där närboende inte riskerar att bli störda, exempelvis i Slakthusområdet.

Det finns redan idag möjligheter till att driva frågor och påverka inriktningen på Stockholms nattliv. Exempelvis fattas beslut om nya serveringstillstånd samt ingripanden av socialnämndens tillståndsutskott – det är således folkvalda som fattar många av besluten. Socialförvaltningen har vidare ett branschråd, ett dialogforum, mellan politiken, förvaltningen, polisen och branschen (även Hotell- och restauranganställdas förbund och Visita). Branschen representeras av centrala aktörer i Stockholms restaurang- och nattliv, där såväl restauranger som nattklubbar och livescener är representerade.

Förvaltningens bedömning är att det i dagsläget finns möjligheter för både invånare, näringsidkare och politiker att påverka nattlivet i Stockholms stad, men att det ibland är svåra avvägningar som behöver göras. Alkohollagen och praxis är dock tydlig – sociala hänsyn ska ha företräde framför affärsrättsliga eller konkurrensrättsliga sådana. Det kan även finnas risker med att inrätta en nattborgmästare som ska omhänderta ett visst intresse. Det kan leda till en diskrepans mellan utfästelser som görs i en sådan roll, och vad som är genomförbart i enlighet med gällande lag. Det kan inte uteslutas att det som av branschen eller enskilda aktörer uppfattas som onödig byråkrati eller regelkrångel är resultat av lag eller annan författning, som staden inte kan ändra.

Sammanfattningsvis anser socialförvaltningen att nattlivets intressen till stor del är omhändertagna i den nuvarande organisationen, och etableringen av en nattborgmästare därmed inte är behövlig. Socialförvaltningen anser således av motionen i dess nuvarande form inte ska bifallas.

Socialförvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förvaltningens svar på motionen.

Veronica Wolgast Carstorp
Socialdirektör
Socialförvaltningen

Lina Blombergsson
Avdelningschef
Socialförvaltningen

Bilaga

1. Motion om att Stockholms stad bör inrätta en Nattborgmästare

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Veronica Wolgast Carstorp, Socialdirektör	2024-09-11
Lina Blombergsson, Avdelningschef	2024-09-11